

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

zelo leto . . . K 120—
pol leta . . . „ 60—
četrť leta . . . „ 30—
na mesec . . . „ 10—

za inozemstvo:

zelo leto . . . K 140—
pol leta . . . „ 70—
četrť leta . . . „ 35—
na mesec . . . „ 12—

Jugoslavija

Na pismene naročbe
brez pošiljatve denarja
se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Polasi se računajo po
vsem prostoru in
okter 45 mm
or za enkrat
čkrat popust.

knjižnica

Ljubljana.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 360. — Upravištvo je na Marjinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 60 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov . . . se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Ob dvanajsti uri.

Protestni štrajk drž. uradnikov.

Vsled najnovejših vestí iz Beograda, da je vnovič odgođena izvišitev svoječasnega sklepa ministrskega sveta glede povišanja uradniških plač, so vse kategorije državnih in drugih javnih nastavljenjcev sklenile proglašiti kratek demonstrativni in protestni štrajk kot zadnje svarilo osrednji vladi. Danes ob 10 uri bodo prenehali vsi uradniki in drugi nastavljenjci z delom in zapustili uradne prostore. Štrajk bo trajal tri ure, do 13 ure. Ta čas ostanejo zaprti vsi javni uradi: pošte, univerza, ljudske in srednje šole, sodnija, poštne in finančni uradi itd. Obenem se višje po celi kraljevini protestni shodi proti zavlačevanju rešitve uradniških zahtev.

Upamo in pričakujemo, da bo ta zadnji memento vendar spametoval one člane beogradske vlade, ki še ne vidijo, v kako brezumno drvi država, ako bo vlada prihala uradništvu, to glavno državno oporo do črpa. Današnji štrajk bo še samo demonstrativen in kratek. Potekel bo, tako vsaj upamo, brez kvernih posledic za državo in za prebivalstvo. Ako pa se bo vlada še dalje igrala z ognjem, ako bo pustila, da bo uradništvo vsled njenega cimenja še dalje stradalo, je nesreča neizogibna. Ako bo uradništvo prisiljeno, da nastopi za svoje najpismitnejše življenjske pravice z obupnim orožjem splošnega štrajka, bo s tem morda res pahnulo momentano seboj sanga še v večjo bedo, potegnili pa bo tudi državo v katastrofo, iz katere se ne bo mogla več rešiti v današnji obliki. Brezdelju v uradih mora v najkrajšem času slediti splošna anarhija, ki bo nudila najugodnejši teren vsem razvratnim elementom.

Vemo, da je staljša vlada zelo težavno. Ako hoče vsaj delno ugoditi uradniškim zahtevam, jim povišati plače vsaj v toliko, da bodo mogli za silo izhajati, bo stalo sto in sto milijonov; državne blagajne pa so prazne. Ali vendar je treba te milijone dobiti, vlada jih mora najti. Saj vendar pozna uradniške zahteve že cele mesce. Zakaj še

vedno ne pobira po celi državi davka na vojne dobičke? Zakaj ne uvede vsaj provizorične oddaje premoženja, če je deflacijski zakon pri današnjih neurejenih razmerah še nemogoč. Naj oddajo banke in druga kapitalistična podjetja gotov, čeprav mal del svojih ogromnih premoženj, pa bo vlada lahko zadostila ne le uradniškim, ampak tudi drugim nujnim državnim zahtevam. Res je, milijonarji bodo spali ogenj in žveplo, bodo klicali vse vrage na pomoč, a vlada naj jim razloži, da je še vedno boljše, če živčujejo nekaj od preobilice svojega premoženja, kakor pa če pustijo, da se pogrezne država v anarhijo. Potem ne bodo izgubili samo premoženja, ampak mnogi izmed njih tudi glavo...

Pereča vprašanja.

Pereča niso samo vprašanja draginje, življ, valut, meja itd., temveč v jednaki meri so pereča vprašanja, ki se tičejo ustave naše države.

Ustava je okvir življenja v državi, ne samo političnega temveč tudi drugega, vsakdanjega življenja.

Ustava je brzda razpallenih političnih strasti in čuvaj tistih svobod, brez katerih ni demokratičen človek ne more življenja misliti in brez katerih zanj tudi življenja ni.

Na vse to se pri nas preveč pozablja! Kje nalitja na ustavna vprašanja? Zlilbog samo v — opozicijskih listih. To je nevarno, da se pušča, da samo opozicija premišljuje v ustavnosti ali neustavnosti. Seveda tudi današnja opozicija, dokler še ni bila v opoziciji, ni bila nič boljša. Tudi daries ne premišljuje o ustavnosti drugače kot ob priliki dogodkov, ki ji niso všeči, kot recimo odstavitve drž. vlade za Slovenijo, govornice o regentovi izjavi in slinčno. Refen takih izjavanj je, da je vse to protustavno. Pri tem se pa pozablja povedati, kaj bi bilo ustavno. To razjasniti, je pa preteško, ker žililbog kljub enotni državni eksistenci ustave še vedno — nimamo. Bogve, če je še kakšna država na svetu brez usta

ve. Vsaj provizorično ima, mi še te ne. Parkrat so plašili takšni načrti po časopisih, toda ostalo je vse le pri načrtih. Ustave še danes nimamo. Toda to ni takšno katastrofalno zlo, da je še nimamo, ker za to je konstituenta, da da ustavo, zlo je v tem, ker se nihče za ustavna vprašanja ne briga, četudi smo pred konstituinto, nikjer se ne skuša pridobiti zanje interesa širših vrst. Menda se vse to odlašja na volitve. Žalostna nam majka, če se bo do tako življenjskovažna vprašanja pretresala in reševala samo pri volitvah, ko so strasti razpaljene, ko nihče več ne misli na program in stvar, temveč le na zunanost, gesta in osebe.

Na Čehoslovaškem je to vse drugače. Tam deluje od prvega dne svobode ustavodajni odsek, kjer se preresetava bodoča ustava in kjer se od časa do časa konfigira pomankljivost sedanje provizorne ustave. Kakšno razburjenje je nastalo v ustavodajnem odseku, ko je izšlo v listih znano prezidentovo pismo kardinalu Skrbenskem glede ločitve cerkve od države. To pismo je izšlo brez podpisa ministrskega predednika, oz. brez pristojnega ministra. Proti temu je najodločnejše nastopil najudanejši privrženec prezidenta Masaryka dr. Bouček, češ, da to ne gre, da izidejo tako važne enunciacije, ne da bi že na zunanost nosile znak, da stoji za njimi vlada. Od druge strani se je pa povdarjalo, da naj prezident sploh ne odgovarja na odprta pisma, če tudi so nanj naslovljena. (Kardinal Skrbenski se je namreč v odprtem pismu obrnil na prezidenta glede vprašanja ločitve cerkve od države.) Kajti kar ame kardinal, sme vsak državljan, vsakemu državljanu odgovarjati je pa nemogoče, zato naj se sploh nobenemu ne odgovarja. Ali drugi slučaj: Prezident na Čekem je imenoval državnega kancelerja. Takoj je nastopil dr. Bouček, ki ni opozicijonalec! ter zahteval, da u stavodajni odsek ugotovi kompetenco in moč urada državnega kancelerja. Temu analogno bi se pri nas moralo že enkrat za ljudi razumljivo ugotoviti kompetenco

in moč pokrajinskih vlad in njih razmerje do centralne vlade. Če bi imeli vse to ugotovljeno, tedaj bi opozicija ne imela takšnega agitacijskega orožja v rokah kot ga ima, kar se zadnjih dogodkov v deželni vladi tiče.

Na tak način se lomi moč opozicije. Molk je slabo orožje, ki opoziciji omogoča njeno delo.

No, ali niso ustavna vprašanja pereča?

Ali nam naj bo ustava res deveta briga in samo stvar političnih sinekuristov.

Demokracija je ljudstvo in ljudstvo je treba nestransko poučiti v vseh teh zadevah, ker političnih gonj je že sito.

Srednjeevropski vulkan.

Pariški »Temps« piše: Danes zanima vsaka slovenska z. hteva po Gorici in Celovcu vse Jugoslovane, celo macedonske Srbe. Prav tako zanima vsako, tudi najmanjše vprašanje romunskih zadev vse Rume, in Čehoslovaki dobro vedo, da se bo Rusija, čim bo rekonstruirana, zanimala tudi zanje. Ako te ne najde način, da bodo države, ki so nastale na ozemlju bivše monarhije, živele v dobrih medsebojnih odnosih, lahko postane vsaka od teh držav središče velikih nemirov. Utemeljena je bojazn, da postane posebno Madžarska pravi ognjenik. Madžarski politiki si domišljajo, da jim je podpora Anglije zagotovljena in da bo Budimpešta središče zapadnega vpliva na centralno Evropo. Angleži se gotovo smejejo tem madžarskim ambicijam. Agitacija za monarhijo v Madžarski je obenem agitacija za revanžo in osvajanje. Madžari se še vedno nočejo odpovedati ozemlju, ki so ga dobile Jugoslavija, Čehoslovaška, Romunska in republika Avstrija. Zato morajo vse te države proti Madžarski storiti enoten blok. Zililžanje teh držav je mogoče iz zemljepisnih in gospodarskih razlogov. — Dalje opozarja »Temps« na dejstvo, da kaže danes Nemčija Jugoslovanom in Čehom prijazno lice, in pozivlja zaveznike, naj pomagajo

VLADIMIR LEVSTIK.

Nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Ne hodi tako od mene,« je zastokal. »Prijetelj, daj mi roko!«

Dolgo je držal instruktorjevo desnico med svojimi razbeljenimi dlanmi; Rovani je pomislil, da ima nemara mrzlico.

»Daj hišni ključ,« je dejal, saj vem, da ne pojdeš spat. Greš od Grabunčevih pričem pogledat; morda bo kaj novega.«

»Varuj jo,« je zaprosil poet, spremljaje ga k vratom. »Čeprav postaneš srečen z njo — ne bom ti zavidal!«

»Oho,« je viknil instruktor z nepravim smehom že s stopnic, »do tega je daleč kakor peš v Ameriko...«

Sel je, pustivši Rožmarina, ki je kimal iz kota v kot in mrmral, tragično razmavaje z rokami, svojo vranjo pesem o črni slutnji.

Zaljubljeno koprnenje in meelena slutnja nepričakovanih dogodivščin sta spešili Rovanu korake; in vendar mu je bilo tesno pri duši. Poživigaval je, da bi se otresel moreče misli na tovariša. Dojem nocojšnjega razgovora ga je dražil tembolj, ker se sam ni mogel ubraniti čustva, kakor da visi nekje v zraku skala, ki se mora vsak hip utrgati, kdove na čigavo glavo...

Izza vrtna ograje pri Grabunčevi vili se je razlegal že oddaleč smeh. kramljanje, žvenket kozarcev in glasovi klavirja. Večina gostov je morala biti zbrana; jata paglavcev je visela na železni mreži, pa videla ni niti preko visoke in goste akacijeje meje niti skozi njo. Nebo na zahodu je rdelo, in dnevna soparica se je umikala mlačnim večernim sapam, polnim vonjav in nemirnega sladkostrastja. Revni študent je še enkrat željno premeril vrhove dreves na Grabunčevem vrtu, pod katerimi so ga čakala nocoj razodetja iz pravičnega kraljestva bogatih in sihi ljudi; nato je zavil okrog vogala ter izginil v ošabni portal.

Dora je bila storila kakor vsako leto na današnji dan. Sovražila je šege in ceremonije brez izjeme; toda predvečer njenega godu ji je služil da si je mogla oplakniti srce z radostjo, smehom, razposajenostjo in brezkrbnim hrupom mladih ljudi; magari tudi z lepoto, kolikor ni bila pregnana iz njenega ozračja. Mojsrsko je umela prirejati te svoje simpozije; lahko bi tudi rekli majhne orgije, v mejah tega, kar si morejo dovoliti dekleta iz boljših hiš, ne da bi jim bilo treba obujati drugi dan preveč necenzurne spomine. Ob takih prilikah je neusmiljeno zavihtila žezlo domačega trinoštva ter izgnala stara dva brez pardona v mestno stanovanje; razbrzdana mladina je gospodarila po vrtu in hiši. Toda hišni prostori so bili pripravljeni samo za slučaj dežja, razen salona, ki se je iztezal na verando. V salonu,

ki je bil odmenjen plesalcem, je stal prelep črn klavir; dokaj prostorna veranda je bila preurejena s pomočjo lavorjevih in oleandrovih drevesec v intimno skrivališče.

Spodaj na vrtu, je med španskim bezgom, lipami in akacijami, je stala dolga miza pogrnjena in obložena z najdragocenejšo posodo in najlepšo srebrnino, ki jo je premogla bogata Grabunčeva hiša. Izbrane cvetlice so se obešale iz brušenih vaz; vmes so valili pladnji z vkusno naloženimi prigrizki, ne vstevši večerje, katero so prinesli ob določenem času. Mnogo uglednih nevest ne bi bilo plačalo s svojo doto tega, kar je bilo nocoj na Dorini mizi. Upornica v vseh rečeh, tudi tu ni ljubila programa, češ, »veselje raste brez logike«. Marsikaj, kar rinejo drugod na konec, se je godilo odkraja, in narobe; sleherni se je zabaval, kakor ga je gnalo srce. Svoboda je bila tolikšna, da se gostom po izrečni zapovedi gospodinje niti ni bilo treba seznaniti med seboj; nihče ji ni bil za to hvaležnejše od Drejkca Rovana. Radost je morala kipeti do neba, da je ugajala Dori: Vse naj siplje iskre, gori s plamenom, šumi kakor ognjem! Zato je ob takih prilikah rada in prizanesljivo gledala, da so pili, in tudi sama pogosto dvigala čašo pozabljenja do svojih lepih ust; za njene vablence ni smelo manjkati vina v razsipnem obilju steklenk in imen.

(Dolge prih.)

Avstriji, da se gospodarsko povzdigne. Na ta način se bo mogla Nemška Avstrija v družbi Jugoslovancev in Čehoslovakov upirati nemškemu in madžarskemu pritisku.

Ruske fronte.

Po zadnjih vesteh je položaj na ruskih boljševiških frontah ta-le: Na arhangeljski fronti boljševiki ne napredujejo več. Operacije na murmanskim frontom mirujejo radi hitre zime. Na progi Viborg—Petrograd ni nikakršnih vojaških operacij. Na severozapadu se je judeničeva vojska umaknila za estonske meje, ker je popolnoma nesposobna za boj. Ofenziva proti Petrogradu se je na celi črti ponesrečila, a pričakovati ni, da bi se dala judeničeva armada v doglednem času preustrojiti. Operacije proti Petrogradu ne bo mogoče obnoviti pred spomladjo. Estonci se kljub pogajanjem v Dorpatu upirajo boljševikom. Na dvinski fronti so radi mraza boji med Poljaki in boljševiki prekinjeni. Položaj v Ukrajini je nejasen. Boljševiki poročajo, da se okoli Kijeva vršijo hudi boji. Ukrajinska mesta padajo iz ene posesti v drugo. Denjkin se je vstavljal v južni Rusiji, toda boljševiki in Petljura ga zadržujejo, da ne more zasesti Kijeva, Černigova in Harkova. — Kolčak se v Sibiriji še vedno umika. Tukaj so boljševiki v ugodnem položaju, dočim je Kolčaku na poti nešteto zaprek. Boljševike čete imajo uspehe v Sibiriji in na severozapadni evropski fronti, dočim na druge dele ne polagajo take važnosti in zadržujejo svoje sovražnike le z manjšimi jedinicami.

Zadnji dnevi D' Annunzijeve slave.

Consiglio Nazionale proti D' Annunziju.

Ldu. Bakar, 16. dec. Včeraj je rešil „Consiglio Nazionale“ imeti sejo, na kateri se je sklenilo z 48 proti 8 glasovom, da se ukine doseženo stanje in se najde z italijansko vlado modus vivendi. Izražena je bila želja, da zasedejo Reko redne čete. Ko se je po mestu izvedelo za ta sklep Narodnega sveta, so zazvonili vsi zvonovi. Pred guvernerjevo palačo se je zbralo prebivalstvo in vojaštvo z godbo. Na balkonu se je pojavil D' Annunzio, ki je izjavil, da se še ni odločil, ali naj sankcionira sklep Narodnega sveta. Davi je d' Annunzio razširil po mestu proglas, v katerem pozivlja meščanstvo, naj izjavi svojo voljo s posebnim dokumentom, kam hoče pripadati. On da je došel na Reko, da služi reški stvari in da zapusti Reko tudi le iz tega razloga. On in njegovi legijonarji so vezani s prisego napram mestu in ga ne morejo zapustiti prej, dokler jih ljudstvo ne odveže prisege.

Zoisova stoletnica.

(1747—1819.)

S kakim ponosom gledamo vase; zdi se nam, da smo vsi drugačni, krepkejši. S kakim ponosom gledamo nazaj v svojo žalostno zgodovino, ki nam je znak, kako je propadala naša življenjska sila. Zdaj je veriga padla raz izmognano telo in naša mladika se je zopet prikazala na dan. Zato pa naj ne pozabimo naše zgodovine, naših moči, ki so stvarjali temelje lepih zgradb... temveč spominjajmo se jih s hvaležnim srcem.

Praznovali smo razne obletnice, a nobena ni tako tiho minula kot pa stoletnica smrti barona Žige Zois... očeta naše posvetne literature.

Baron Žiga Zois pl. Edelstein se je porodil 23. novembra 1747. v Trstu. Mati mu je bila Slovenka, oče pa Lah. Izobrazil se je na Laškem. Po očetu je podedoval veliko premoženje. Sam pa je bil tako mrtvouden, da ni mogel hoditi, ampak vozil se je na trokolesnem vozu po svojih sedemnajstih sobah. V tistem času je bil najbogatejši in najučenejši mož v Lju-

bljanu. Posebno se je zanimal za rudnoslovje, ker je sam imel bogate rudnike. Poleg tega se je pa zanimal tudi za slovstvo. Poznal je vsa tuja in sklenil je iz ljubezni do svojega materinskega jezika, da vzbudi tudi naše slovstvo. Ko je avstrijski cesar Jožef II. zapiral mnogo samostanov, so prišle bogate samostanske knjižnice v zasebno posest. Tedaj je Zois nakupoval stare knjige, rokopise, slovenske in slovanske spomenike, ter jih tako rešil izgube. Sam je bil poučen v glagolici in prebiral stare rokopise. Mnoge dragocenosti so se na tak način ohranile do današnjih dni, ki bi se sicer izgubile.

D' Annunzio na potu v Rim.

Ldu. Berlin, 16. dec. D' Annunzio je na potu v Rim. Od ministrskega predsednika Nitija se pričakuje v jutrajšnji seji zbornice važne izjave glede reškega vprašanja.

Novi izgredi na Reki.

Ldu. Reka, 16. dec. Snoči so se tu vršile manifestacije, katerih se je udeležilo vojaštvo in malo število meščanstva. Korporativno so bili zastopani le ognjegasci in mestna godba. D' Annunzijevi vojaki so hoteli prodreti na Sušak, kjer pa je bil postavljen močan kordon rednih čet. Glavne sušške ulice in tudi most sam pa so bile pregrajene z bodečimi žicami. Ko so videli, da ne morejo prodreti, so se d' Annunzijevi vojaki vrnili na Reko, kjer so razsajali dalje.

Ker disciplina ne drži, naj pomaga denar.

Ldu. Reka, 16. dec. Vojaki, ki se hočejo vrniti v Italijo, dobe nagrado 100 ltr. Pravtako se ravna pri častnikih, ki jim je obljubljeno poleg nagrade tudi dopust. Vse to se dela iz razloga, ker vojaki Reke nočejo zapustiti vsled neznošnih prehranjevalnih razmer v Italiji, češ da jim s to plačo ni mogoče izhajati.

Odstavljen D' Annunzijevec.

Ldu. Reka, 16. dec. Poveljnik prezidije v Voloskem, polkovnik Pavone, je odstavljen s svojega mesta radi propagande v korist D' Annunzija. Isti Pavone je izdal svojčas naredbo, da izgube oni, ki so pobegnili v Jugoslavijo, domovinsko pravico v tamonjšnjem kraju. Vsled tega so dobile družine nekaterih beguncev nalog, Volosko zapustiti.

Pred rešitvijo valutnega vprašanja.

Ne državni, ampak dinar „Narodne banke“.

Ldu. Beograd, 16. dec. Vprašanje valutne reforme se nahaja v stanju najresnejšega pretresavanja. Morebiti smo samo za nekoliko dni oddaljeni od trenutka, ko bomo zvedeli o definitivni rešitvi tega vprašanja. Poslednje dni je valutni odbor aglino deloval. Medtem se širijo netočne vesti, da je odbor že sklenil definitivne odločitve. Odbor je samo pro-

učeval razne načrte in pretresaval razne možnosti. Na prošnjo člana odbora grofa Kulmerja so bili pozvani v Beograd finančni strokovnjaki iz Zagreba, ki so na včerajšnji seji sporočili odboru svoja mnenja. Verjetno je, da bo finančni minister dr. Voja Veljkovič jutri ali pojutrišnjem poročal vladi o uspehih teh posvetovanj in o svoji predlogi. Istočasno bo poročal tudi o sporazumu, ki je dosežen z Narodno banko. Kakor smo že prej poročali, dr. Veljkovič ni pristaš drž. dinarjev in v svojih pogajanjih z Narodno banko je našel pri njej v tem pogledu soglasje in podporo. Odločeno je, da se krona ne bo zamenjala z državnimi bankovci, ampak z bankovci, katerih emisijo bi izvršila Narodna banka. Narodna banka se bo radi tega reorganizirala v emisijsko banko vsega kraljestva. Z ozirom na ta cilj bo razpisala zelo veliko število delnic pod pogoji, zelo povoljnimi za naše državljanke po vsej državi. To bo v korist vseh, ker naši novi novci ne bodo državni, kajti izkušnja je pokazala, da so v finančnih ozirih najslabše odrezale one države, ki so imele državne novce.

Valuta in draginja.

Vzrok draginje ni samo samovoljno navijanje cen vsakdanjih potrebščin, temveč v veliki meri tudi vedna devalvacija našega denarja; kajti vsled male vrednosti našega denarja moramo tudi blago zelo drago plačevati. Ta katastrofalna devalvacija nas je privedla do prav čudnega razmerja napram tujcem, bivajočim v naši državi. Dočim mi strašno trpimo vsled draginje in ne vemo, kako bi si pomagali, se Francozi, Angleži, Amerikanci, Švicarji in drugi prav povoljno počutijo pri nas. Pravijo, da se nikjer na svetu tako po ceni ne živi, kot v Jugoslaviji. Za svoje visoko stoječe franke, funte in dolarje kupijo pri nas lahko veliko in jim pride mnogo ceneje, kot pri njih doma. Podobno je tudi v Avstriji in Nemčiji, kjer je po svetovnem kurzu tudi vse zelo poceni. To n. pr. zelo izrabljajo Lahi in Francozi, ki za svoje lire in franke kupujejo v Nemčiji vsakovrstno blago in ga izvažajo v svojo domovino. Nemci se radi tega že resno bavijo z mislijo, da uvedejo velike izvozne carine. Spoznali so namreč, da bodo drugače druge države morale začeti z zaščitno carino proti nemški valuti. S tega stališča je treba presojati tudi našo izvozno carino, ki ni le važen vir državnih dohodkov, ampak pred vsem važno sredstvo proti povijanju cen in za ozdravljenje naše valute.

Nemška Avstrija na naših plečih.

Beograd, 17. decembra. (Izvirno poročilo „Jugoslavija“.) Iz Pariza poročajo, da je Vrhovni svet zopet na ložil Jugoslaviji, da mora odstopiti Avstriji velike množine živil. Na pon-

deljkovi seji Vrhovnega sveta je namreč avstrijski zastopnik dr. Renner aviral obupen položaj Avstrije in Dunaja, ki ju more rešiti samo takojšna pomoč. Ententa se je Avstrije res usmili in sklenila, naj se kot prva pomoč pošlje na Dunaj onih 2000 vagonov žita, ki se že nahajajo v Trstu. Potem pa naj za par mesecev pomaga Jugoslavija, ki bo dobila v ta namen od zaveznikov primerno posojilo. To bo zaleglo za tako dolgo, da bo lahko prišla odpomoč iz Amerike. Dr. Renner je bil s tem zadovoljen, izjavil je pa, da Jugoslaviji ne zauda dosti, ker je od nje zelo težko kaj dobiti in je zato prosil Vrhovni svet, naj na jugoslovansko vlado z vso energijo vpliva, da bo dala nalogo tudi res izvršiti. (Lahi in Francozi so odnesli z Dunaja in ostale Avstrije vse, kar se je dalo odnesti, mi naj jo zalagamo pa z živžem!)

Jugoslavija.

Italijani odpuščajo jugoslovanske uradnike. Ldu. Šbenik, 15. dec. Pred nekaj dnevi so bili v Šbeniku odpuščeni iz službe številni uradniki poštnega in brzojavnega urada, in sicer brez vsakega povoda in brez preiskave. Italijanske oblasti so jih nadomestile s popolnoma neusposobljenimi osebami.

Veljkovič — guverner Narodne banke. Ldu. Beograd, 16. dec. Kakor se govori, bo postal sedanji finančni minister dr. Voja Veljkovič v kratkem času guverner Narodne banke.

Meštrovitvev dar državi. Ldu. Beograd, 16. dec. Za bivanja v Beogradu bo znani naš kipar Meštrovit Ivan izročil 14 svojih del v last našo državo.

Dubrovniški dvor — državna last. Ldu. Beograd, 16. dec. Podpisani je ukaz, da preide dubrovniški dvor kot zgodovinski spomenik v državno last.

Naši člani mednarodne komisije za odškodnine. Ldu. Beograd, 16. dec. V mednarodni komisiji za odškodnine je naša država imenovala gospoda M. Boškoviča, kot njegovega pomočnika pa gospoda N. Guriča.

Agrarna poverjeništa se razpustijo. Ldu. Beograd, 16. dec. V ministristvu za agrarno reformo se pripravlja organizacija novih uradov, ki stopijo na mesto poverjeništev.

Se ena komisija. Ldu. Beograd, 16. dec. Ustanovljena je komisija za regulacijo in odmero cen moka.

Občine morajo določevati maksimalne cene. Ldu. Beograd, 16. dec. Ministristvo za prehrano in obnovo zemlje je razposlalo vsem občinam okolišnice, v katerih jih opozarja, da redno predpisujejo maksimalne cene za živila in življenjske potrebščine.

Verizniki, pozor! Ldu. Beograd, 16. dec. Beogradska občina je sklenila, da se ne sme iz Beograda izvažati slanina, moka in fiol.

bljani. Posebno se je zanimal za rudnoslovje, ker je sam imel bogate rudnike. Poleg tega se je pa zanimal tudi za slovstvo. Poznal je vsa tuja in sklenil je iz ljubezni do svojega materinskega jezika, da vzbudi tudi naše slovstvo. Ko je avstrijski cesar Jožef II. zapiral mnogo samostanov, so prišle bogate samostanske knjižnice v zasebno posest. Tedaj je Zois nakupoval stare knjige, rokopise, slovenske in slovanske spomenike, ter jih tako rešil izgube. Sam je bil poučen v glagolici in prebiral stare rokopise. Mnoge dragocenosti so se na tak način ohranile do današnjih dni, ki bi se sicer izgubile.

V njegovi hiši so se zbirali nadepolni mladeniči: Vodnik, Kopitar, Ravnika in Metelko, ki so postali stebri in pospešitelji našega književnega preporoda. Vse te je navduševal Zois, vzbujal jih je k delu, ocenjeval njih spise in jih materjelno podpiral, da so se mogli tem bolje izobraziti. Kratko, bil jim je pravi duševni oče.

Ko je Zois pripravil te može za nastop, vidimo v Franciji re-

volucijski požar. Vso Evropo so pretresali ti dogodki, ki so vzbujali pri vseh narodih ljubezen do svobode, do svojega naroda. Pokazalo se je da tudi narodi imajo moč. Ta vpliv najdemo tudi v slovenski književnosti. Razvoj je korakal hitreje, ki je dosegel svoj višek, ko je zasedel Napoleon naše dežele. Slovensčina je zarvenela po žolih. V središču vsega delovanja najdemo barona Zois z Vošnjakom, Kopitarjem in Ravnika-jem. Po odhodu Francozov je pa tudi nam padla zavesa, a v narodu je je ostalo hrepenenje po svobodi in korakal je tem pogumnejše še v eno stoletje suženjstva do svojega osvobojenja.

Zois najdemo tudi pri izpodbojanju moči k delu. Pod njegovim uplivom je Vodnik postal prvi naš pesnik, ki je razkril pravo luč pesništva. S pomočjo Zois je izšla prva slovenska slovnica, ki jo je izdal Jernej Kopitar. Pripravil se je tudi slovenski slovar. Vse to delovanje je nadzoroval Zois. Umrl je 10. novembra 1819.

Zois je za naše slovstvo velikega

pomena, ker brez njega bi ne imeli ne takega Vodnika, ne takega Kopitarja; on je naš mecen, ki se ga moramo vedno hvaležno spominjati. Vsako njegovo dejanje nam kaže, kako velika je bila njegova ljubezen do materinega jezika in kako trdno je veroval v svoj narod.

Ta moč praznuje svojo stoletnico, ko je napočilo za naš narod drugo osvobodjenje, druga Ilirija... naša Jugoslavija, ki pa naj bo popolnejša in daljša, nego je bila ona. Zdaj ko nas je objelo delo, ki pa je prijetno, ker gre za nas, spominjamo se onih moči, ki so nam blesteči zgled v delu za svoj narod, a upajmo tudi, da dosežemo tudi isti uspeh, kakor ga je dosegel naš plemeniti narodni mecen Zois, ko je zgradil temelje, na katerem se danes lepo poslojpe... slovensko slovstvo.

B. J.

Družba sv. Cirila in Metoda nam je sedaj še bolj potrebna. Slovenci, spominjajte se jo!

Demokratska stranka v Srbiji. Ldu. Beograd, 16. dec. Zastopniki samostalne, napredne in liberalne stranke iz moravskega okrožja so sklenili, da prekinejo z vsemi dosedanjimi strankarskimi tradicijami svojih strank ter da gredo v volitve z enotno listo kot enotna stranka. Po inicijativi iz naroda začela se je tako demokratska zajednica pretvarjati v demokratsko stranko.

Razna poročila.

Nitti pojde v London. Ldu. Milan, 16. dec. Kakor javlja „Secolo“, potuje ministrski predsednik Nitti v London na izrecno povabilo Lloyd Georga. Odpotoval bo najpозnejše v enem tednu in bo nepotoma ostal dva do tri dni v Parizu.

Francoska-angleška nota Italijanom. Ldu. London, 16. decembra. Tekom zadnjih posvetovanj so francoski in angleški delegati izročili Italijanskemu ministru za zunanje stvari skupno noto glede reškega vprašanja. Odgovor italijanske vlade na to noto še pričakuje v desetih dneh.

Vrhovni svet in Nemčija. Ldu. Lyon, 16. dec. Vrhovni zavezniki svet se je sestal k seji v torek jutraj. Predsedoval je Clemenceau. Svet je preučil najprej nemški odgovor na noto, ki so jo izročili zavezniški nemški vladi prejšnji ponedeljek. Sklenilo se je, da se danes v torek popoldne sestanejo zavezniški izvedenci z nemškimi in da se bodo posvetovali o onem besedilu note, ki se tiče potopitve nemškega brodivja v Scapa Flowu. Zavezniški so splošno z zadovoljstvom vzeli na znanje, da je nemški odgovor sestavljen v precej pravilnim tonu. Končni odgovor zavezniškov bo izročen nemški delegaciji najbrže koncem tega tedna.

Francosko posojilo v Angliji. Ldu. London, 17. dec. „Telegraphen-kompagnie“ poroča, da bo novo francosko posojilo na Angleškem znašalo 300 milijonov funtov.

Socijalist Brunnet — predsednik belgijske zbornice. Ldu. Curih, 17. dec. „Matin“ poroča, da je bil bruseljski socijalistični poslanec Emil Brunnet izvoljen za predsednika belgijske zbornice.

Za pogodbo med Čehoslovaško in Nemčijo. Ldu. Prag, 17. decembra. Kakor poročajo listi, bo začetkom januarja potovala mislija treh članov pristojnih ministrstev iz Prage v Berlin v svrhu pogajanj z nemško vlado zaradi raznih določil mirovne pogodbe.

Češki zastopnik pri Vatikanu. Ldu. Prag, 17. dec. Olomuški „Našinec“ poroča, da bo imenovan za čehoslovaškega zastopnika pri Vatikanu vseučiliški profesor dr. Křefka.

Argentinska pomoč za Dunajčane. Ldu. New York, 17. decembra. Newyorsk „Times“ poročajo iz Buenos Aires-a, da je argentinski predsednik naprosil kongres, naj dovolí 2.200.000 dolarjev za pomoč dunajskemu prebivalstvu.

Božični železniški promet v Avstriji ustavljen. Ldu. Dunaj, 16. dec. „Staatskorrespondenz“ poroča, da je državna železniška uprava vsled pomanjkanja premoga sklenila ustaviti preko božičnih praznikov ves železniški potniški promet, in sicer v soboto 20. t. m. opolnoči do nedelje 28. t. m. opolnoči. Kakor poročajo listi bo južna železnica ukrenila iste odredbe.

Denjkin poražen. — Kijev zavzele rdeče čete. Ldu. Moskva, 16. dec. Po 12 urih bitki v okolici Kijeva so rdeče čete premagale armado generala Denjkina in vkorakale v Kijev. Istočasno so rdeče čete zavzele mesta Kupjansk, Perejaslav in Bogučar.

Izročitev madžarskih komunistov. Ldu. Dunaj, 17. decembra. Madžarska vlada bo v kratkem potom dunajskega poslanstva zahtevala od avstrijske vlade izročitev komunistov, med njimi Belo Kuna, ki se nahajajo v Karlsteinu, zaradi navadnih zločinov.

Teroristi obsojeni na smrt. Ldu. Budimpešta, 17. decembra. Danes opoldne se je na smrt obsojenim teroristom naznanil sklep takozvane mad-

žarske kurije, po katerem nobeden izmed obsojencev ni pomiloščen, ampak se vse smrtne obsodbe potrjujejo. Državno pravdnštvo je odredilo, da se smrtne kazni izvrše jutri.

Češkega tiskovnega urada ne prevzame konzorcij bank. Ldu. Prag, 17. decembra. Pogajanja češko-slovaške vlade glede oddaje češko-slovaškega tiskovnega urada v najem bančnemu konzorciju so se razbila zaradi napadov narodnih socijalistov na banke.

Habsburško premoženje — invalidom. Ldu. Dunaj, 16. decembra. (ČTU) Ustavni odsek avstrijske narodne skupščine je sklenil, porabiti premoženje Habsburžanov, v kolikor se ne bo uporabljalo v druge svrhe, za ustanovitev fonda za vojne pohabljenice.

Beleške.

Kropa, Osijek in Ljubljana. Enkrat lahko tudi »Slovenec« pritrdimo. Ne v tem, da zagovarja župnika in ostale člane nepošteno komisije za kolkovanje bankovcev v Kropi; če so bile goljufije res tako malenkostne kakor trdi Slovenec, bo pokazala še le preiskava in kar ne moremo umeti, zakaj se Slovenec tako izpostavlja, saj goljufijo menda vendar obsoja tudi on, čeprav so jo zagrešili njegovi sodelavci. Prav pa ima »Slovenec«, ko žigosa ob tej priliki eno korupcijo, ki je omogočila, da so izpuštile oblasti v Osijeku iz zaporu oba bančna ravnatelja, ki sta pustila žigosat v svoji banki velike množine vihotapljenega denarja in sta s tem državo brijčas bolj oškodovala, kakor jo je kropska komisija. Pod ključ spadajo vsi ti brezvestneži, pa naj bo to župnik ali bančni ravnatelj. Pod ključ pa bi spadali tudi Carl Pollak, ki je oškodoval za velike milijone ravno one sloje, katerih zagovornik bi rad »Slovenec« bil, pa ga je visoka protekcija »Slovenčevih« gospodarjev spravila iz zaporu. Tudi nad tem naj se Slovenec zgraža, ne samo nad Osijekom.

Politični pregled.

Razsodba. Oprav. števil. U III 181/19. V imenu njegovega Veličanstva Kralja Kr. okrajno sodišče v Ljubljani je razpravljalo v navzočnosti zastopnika zasebnega obtožitelja dr. Tomiška obtoženca Antona Peska zagovornika subst. dr. Azmana, dr. Krivca o obtožbi, katero je dvignil zasebni obtožitelj zoper Antona Peska zaradi prestopka po čl. III zakona z dne 15. nov. 1868 držav. zak. števil. 142 in je po predlogu obtožitelja na kaznovanje razsodilo tako: Obtoženec je kriv, da je dne 13. marca 1919 v Ljubljani kot urednik periodične tiskovine „Jugoslavija“ zanemaril ono paznost, pri kateri bi, ko bi jo imel kakor je njegova dolžnost, bila izostala v dnev. „Jugoslavija“ z dne 13. marca 1919 števil. 64 med političnim pregledom pod naslovom: „dr. Červar v Belgradu“, vsebina: „po dolžnosti narodnih časnikarjev pa meramo verifikacijski odbor Narodnega predstavništva opozoriti, da je dr. Červar denuncijant dr. Magoroviča v Voloski, ki je vsled te denunciacije bil interniran do prevrata. Za proste denuncijante pa v našem Narodnem predstavništvu ne sme biti prostora“, ki ustanavlja pregrešek zoper varnost časti po § 488 k. z. člen III točka I, zakona z dne 15. novembra 1868 držav. zak. števil. 142, ker je s tem krivično obdolžil zas. obit. takega nečastnega dejanja, ki bi ga zamoglo v javnosti ponižati; in se obsoja: po členu III, točka 5 cit. zakona na 40 K denarne kazni event. 4 dni zaporu ter po § 39 tiskov. zakona, da objavi to razsodbo v dnevniku „Jugoslavija“ med političnim pregledom časopisa v 14 dneh po njeni pravomočnosti in sicer na lastne stroške ter mora po § 389 k. pr. r. povrniti stroške kazenskega postopanja.

Organizacija inteligence.

Sestanek kulturnih delavcev. Zveza prosvetnih društev. Starejšinska organizacija.

V prvi polovici novembra se je vršilo v Celju, v Narodnem domu skromno, a važno in plodonosno zborovanje. Pod devizo „Sestanek kulturnih delavcev“ se je zbrala lepa družba odličnih slovenskih delavcev na prosvetnem, književnem in znanstvenem polju, da se pogovorijo o skupnem, jednotnem delu v bodočnosti. Referat gg. Grošlja, Dolarja in Reismanja so uvedli živahno debato, ki je pokazala, da se zborovalci v polni meri zavedajo težkih nalog in dolžnosti, ki nam jih nalaga naša svoboda. V še večji meri, kakor doslej, moramo odslej skrbeti sami zase v vseh ozirih. In ravno slovenski inteligenci, ki je razmeroma najmočnejša in je najbližja širokim narodnim slojem, pripada v tem delu zelo važna naloga. Tudi težka naloga, a ne pretežka. Lahko jo bo izvršila, samo na delo mora vse, od izkušenega visokega uradnika do mlade učiteljice. Zavest, da je treba vestnega in vstrajnega dela, nas mora prešiniti vse. To zavest vzbuditi, dvigniti in razširiti je hotel tudi celjski sestanek, ki je svoj namen popolnoma dosegel.

Na zborovanju je bilo med drugim sklenjeno, da se oživi predvojna „Zveza narodnih društev na Štajerskem“, a da se objednem razširi kot „Zveza prosvetnih društev“ na celo Slovenijo. Vendar pa ostane sedež še dalje v Celju, vsaj začasno, da se Ljubljana razbremeni. Zveza bo poskušala oživiti vsa prosvetna društva po Sloveniji in jim bo šla v njihovem delu na roke z najrazličnejšimi pripomočki, zlasti pa s tem, da bo preskrbela društvam za najrazličnejša predavanja.

Nalogo vzbuditi med inteligenco smisel in voljo za javno delo, si je stavila tudi „Demokratska starejšinska organizacija“, ki se je osnovala na predvečer sestanka duševnih delavcev. Pritegniti hoče k delu predvsem akademsko inteligenco, ki je imamo zelo mnogo, ki pa se vsled svoje neveljavnosti ne uveljavlja tako, kakor bi se lahko. Kaj nam pomagajo najlepši načrti, najboljše ideje, če pa ni nikogar, ki bi jih znal in mogel izvesti. Starejšinska organizacija hoče zato gojiti med člani voljo in veselje do dela, zlasti pa pospeševati strokovno znanstveno delovanje. Temu namenu je bil posvečen tudi sestanek, ki se je vršil pred kratkim v posvetovalnici mestnega sveta in na katerem so referirali gg. dr. Grošelj, dr. Iličič, akademik Novak in deželni predsednik dr. Žerjav, ki je slika težkoče, na katere zadeva vlada pri vsakem svojem koraku, ker ji primanjkuje strokovno, posebno pa gospodarsko izobraženih in izurjenih ljudi. Pozival je inteligenco, da se z vso vmeno loti gospodarskih vprašanj, ker je sicer neizogibno, da nas bodo tučli, ki smo se jih politično otresli, dobili gospodarsko zopet v svoje kremplje. Dobro bi bilo, da bi pustila Starejšinska organizacija referat dr. Žerjava ponatisniti, da bi ga dobil kot svoj vadnecem lahko v roke vsak slovenski in jugoslovanski izobraženec.

Iz ekstrema v ekstrem.

Pod tem naslovom je čutil neki M—a v Napreju od 16. dec. potrebo povedati „stvarne stvari“ in tudi brez navedb dejstev osebno napadati. Glede stvarnosti naj si gospoda okoli Napreja izpraša svojo vest v prvi vrsti, kdo je sedel in še sedi v vladi in za zahvalo pusti mesece in mesece na najbolj prostaki način hujskati zoper državo od svojih lastnih sodrugov, ki si tudi lastijo vodilne vloge v stranki internacionale. Glede osebnih napadov pa naj se sodrug M—a tako dolgo smatra kot čisto navadnega lažnjivca, dokler pred sodiščem ali kje drugje s pričami ne dokaže svoje trditve, da sem jaz sploh kdaj, bodisi pri vojaki ali kje drugje, za svojo materinščino rabil tolačca. Metode raznih sodrugov, ki so se v

začetku vojne najbolj navduševali za nemško internacionalno kulturo in so v vsakem Slovincu videli srbofila in povzročitelje vojne, so ostale iste — a gospoda pri Napreju naj si zapomni, da te metode laži in zaviljanj dobe prej ali slej zaslužen plačilo.

Ivan Deržič.

Dnevne vesti.

d Zborovalna svoboda. Predsedstvo deželne vlade je političnim oblastvom naročilo, naj strogo izvršujejo zakonska določila o varstvu zborovalne svobode, da se ne bodo več ponavljali razni izgrede, kakor je bilo to v zadnjih tednih. Zborovalni zakon določa kazni do 6 mesecev težkega zaporu za vse, ki onemogočajo zakonito sklicana društvena zborovanja, branijo vstop upravičencem, jih izrinejo iz zborovalnega prostora, se s silo upirajo naredbam vseh, ki so postavno poklicani za vodstvo. Pri nedruštvenih zborovanjih se smatrajo sklicatelji za osebe, ki so poklicane za vodstvo in to tako dolgo, dokler ne izvolijo zborovalci predsedstva. Z globo od 10 do 200 K bo kaznovan vsak kdor se vedoma neupravičeno udeleži katerega zborovanja, ki je po sklicanju določeno za ude katerega društva ali za vabljene udeležnike, in ne zapusti zborovanja vkljub pozivu za vodstvo poklicanih oseb.

d Ciril Metodova družba je pred kratkim razposlala svojim podružnicam, denarnim zavodom in posameznikom okrožnico, v kateri je na kratko pojasnjeno delo, ki še čaka „Družbo“ v bodočnosti. Sedanji dogodki pa so veliko premajhni, da bi C. M. D. uresničila svoje načrte. Zato kliče „Družba sv. Cirila in Metoda“ vsem, ki imajo smisel in voljo delati nesebično za rešitev naših bratov: „Skrbite in pridobivajte gmočnih sredstev, da uresničite „Družbo“ svojo zadnjo, a najtežavnejšo nalogo. Vsi na delo!

d Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani je upejalo z današnjim dnem na nastopnih lokalnih progah te le mešane vlake: Proga Ljubljana—Vrhnika: Vlak št. 2701, 2702, 2703 in 2704; proga Slov. Bistrica—Slov. Bistrica-mesto: Vlak št. 3202, 3203, 3212 in 3213; proga Poljčane—Konjice: Vlak št. 2301a, 2302a, 2305 in 2306a. Odhod in prihod vlakov sta razvidna iz stenskega vornege reda.

d Častniška oblačilnica d. z. o. z. v Pulju, Via Specola 12 zaključila je dne 25. maja t. l. razpustitev in likvidacijo tega društva. Vsi upniki in člani se pozivajo, da svoje zahteve prijavijo pri „Ufficio uniformi in liquidazione Pola, Via Specola 12.“

d Malgajev spomenik. Izkaz o dohodkih in izdatkih odbora za vzpostavitev Malgajevga spomenika: Nabrani prispevki 5177 40 K, izdatki ob priliki prevoza Malgajevga v Sentjur 3628 85 K, potem ostane v blagajni 1548 55 K. Ta znesek je naložen v domači Kmečki hranilnici in posojilnici. Ker je gotovine le malo ostalo, prosimo cenj. občinstvo še nadaljnjih prispevkov.

d Prijatelj naših umetnikov. Gospod Josu Gorec, trgovec v Ljubljani, znani ljubitelj gledališke umetnosti, je pristopil kot ustanovni član k „Združenju gledaliških igralcev SHS.“ s svojo 100 dinarjev. Ljubitelji gledališča posnemajte!

d „Zvezi prosvetnih društev“ za Slovenijo so darovali: Zveza slovenskih trgovcev v Celju 500 K, Podružnica ljubljanske kredilne banke v Celju 200 K, okrajni glavar dr. Žužek 200 K, trgovec Anton Kolenc 100 K, prof. dr. Dolar 200 K, Lovro Petovar 100 K, dr. Lašič 100 K; večje zneske so darovali tudi rodoljubi v Slov. Bistrici, Rogaški Slatini, Šoštanju in Marenbergu. Po drugih krajih je nabiranje v teku in prosimo tem potom vso slovensko javnost, da vsak po svoji možnosti pošlje novoustanovljeni Zvezi primerno novoletno darilo, ker bo Zveza takoj po praznikih začela intenzivno delovati, za kar rabi

veliko gmotnih sredstev. Darove je pošiljali na naslov: Zveza prosvetnih društev Celje.

d Za domačo obrt. Pri deželni vladi se vrše priprave za pomoč domači obrti, ki je vsled pomanjkanja surovin in odjemalcev prišla v težko stisko. Pri tej akciji bi deželna vlada želela, da bi sodelovali vsi oni, ki imajo strokovno znanje in veselje, da bi pomagali. Kdor bi na tej podlagi rad sodeloval, naj se izvoli prijaviti predsedništvu deželne vlade.

Ljubljanske vesti

1 Protestni shod javnih nastavlencev se vrši danes po 10. uri v Mestnem domu. Združeni javni nametščenci pozivljajo vse tovariše, da se drže strogo discipline in se udeležijo shoda vsi do zadnjega.

1 Podraženje mesa. Mesarji v Ljubljani so včeraj zvišali cene mesa za 4 krone. Deželna vlada razglasa, da smatra ta povišek za neupravičen in bo, če se takoj ne vzpostavi prejšnje cene, nastopila z najstrožjimi represalijami na podlagi naredbe zoper navijanje cen.

1 Dijške demonstracije. Ker je prišlo obvestilo, da se ima včeraj praznovati regentov rojstni dan, v Ljubljano šele v torek pozno zvečer, šole niso mogle odpovedati pouka. Nekateri zavodi so poslali dijake včeraj zjutraj domov; drugi pa so jih pridržali. Dijaki onih zavodov, ki so imeli prosto, so šli vsled tega demonstrirati pred šole, ki so poučevale in so zahtevali, da morajo pouk zaključiti. Pri 1. drž. gimnaziji je dijače ustavila policija in jim preprečila vstop v poslopje.

1 Sloven. Planinsko Društvo. Osrednji odbor tega društva sklicuje svoj redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 27. dec. t. l. ob 20. uri v mali dvorani Nar. doma v Ljubljani. Devni red je sledeči: 1. Pozdrav načelnika. Poročila tajnika. 3. Poročilo knjigovodje. 4. Poročilo revizorjev računov. 5. Volitve. 6. Odborovi in samostalni predlogi. 7. Slučajnosti.

1 Graški večer. Graška družba izza vojnih dni iz „Lontovža“, „Risa“ in „Stajerske“ vabi se na prijateljski sestanek v soboto, dne 20. t. m. zvečer k „Ruskemu carju“ na Posavje.

1 Božične smrečice. Mestno gozdarstvo ima na prodaj lepe smrečice za božična drevesca. Prodajajo se na dvorišču ljubljanskega gradu, pa se občinstvo vabi k nakupu.

1 Vse akademike-begunce pozivljamo, da se takoj v lastnem interesu vpišejo v „Udruženje jug. akad. begunca“ odsek Ljubljana, Pražakova ulica 3/l. Tovariši, ki se prijavijo pisмено, naj obenem pošljejo osebne in imovinske podatke. Vpisnina znaša 3 K, celoletna članarina 2 K.

1 Narodne dame v Spod. Šiški nameravajo prirediti za revne otroke božičnico. Vse one gospe in gospodične, ki bi hotele sodelovati pri tej hvalevredni prireditvi, so ujudno vabljeni na sestanek, ki se vrši danes 18. t. m. ob 7. uri zvečer v mali sobi gostilne „Ančnik“.

Tatinska družba.

(Izpred ljubljanske porote.)

Pred poroto so se včeraj zavarjali Matija Žigon, Anton Majcen in Adolf Kern. Matija Žigon, starejši, oženjen mož, pravzaprav nima pravega posla, njegova žena ima frakto; Anton Majcen je mehanik, Adolf Kern trgovski pomočnik, oba pod 20 leti. Obtožnica očita Žigonu, da je napeil Majcena k tatvini 2 zabojev egiptovskih in damskih cigaret (60 000 komadov), 1000 zavitkov hercegovinskega tobaka, 3 bal tobaka za pipo in 1 bale tobakovih klobas (štang) v skupni vrednosti 14 065 K. To tatvino je izvršil z Žigonovo pomočjo Majcen. V zločin naj bi bila zapletena tudi neki Ravnihar in neki Kokalj, ki sta pa menda izmišljeni osebi. Tatvina se je izvršila v avgustu letošnjega leta v skladišču škofjeloškega kolo-

dvora. Majcen pa je poprel pri preiskavi že obstal, da je bil februarja letošnjega leta izvršil še drugo tatvino v družbi z Adolfom Kernom, in sicer sta ukradla Primožiču v Škofji Loki 7 plišastih klobukov, nekaj mesa, malinovca, drož l. dr. v skupni vrednosti 1400 kron. Majcen in Kern sta svoji tatvini priznala, dočim je Žigon zavračal svojo nedolžnost. Na podlagi dokazilne razprave so porotniki Majcenovo in Kernovo krivdo potrdili, s soglasnim „da“, a Žigonovo z 8 proti 4 glasovi, nakar so bili obsodeni Majcen na eno leto težke ječe, Žigon na 18 mesecev težke ječe in Kern na 5 tednov ječe, vsem vtevil preiskovalni zapor. Kern je svojo kazen že odsedel in je bil izpuščen. Žigonov zagovornik je prijavil ničnostno pritožbo, Žigon sam pa se je obrnil ves solzan proti občinstvu in še enkrat svedčano in glasno zatrdil: „Jaz sem nedolžen!“

Aprovizacija.

Krompir za ubožno akcijo B se bo delil pri Mühleisnu, Dunajska cesta, na B izkaznice, in sicer: na št. 500—700 dne 18. dec. dop., 700 do 900 dne 18. dec. pop., 900—1100 dne 19. dec. dop., 1100—1300 dne 19. dec. pop., 1300—1500 dne 20. dec. dop., 1500—1700 dne 20. dec. pop., 1700 do 1900 dne 22. dec. dop., 1900 do 2100 dne 22. dec. pop., 2100—2300 dne 23. dec. dop., 2300—2500 dne 23. dec. pop. in 2500 do konca dne 24. dec. dopoldne. Vsaka oseba dobi deset kg krompirja. Kg stane K 1.50.

Pokrajinske vesti.

p V Šmarjeti pri Velikovcu se je otvorila nova poštna nabiralnica, ki obsega vasi Šmarjeta, Brankovec, Carče, Dobrče, Hrenovče in Telenberg. Nabiralnica je priključena poštneemu uradu v Velikovcu.

p V Slovenjgradcu sta ustanovila gg. Andrej Oset in Franjo Cajko trgovino z vinom. Ker je to pivslovenska trgovina v Slovenjgradcu, jo priporočamo vsem gg. gostilničarjem in drugim najtopleje. Opozarjamo na današnji inšerat.

p »Kranjskefeld« se glasi poštni pečat na plam, ki je bilo oddano 12. t. m. v Račjem pri Mariboru. Poskrbite že enkrat za novega; malomarnost poštne uprave je v krajih, ki so narodno še vedno tako eksponirani, kakor Račje in ostala mariborska okolica, naravnost neopravičljiva, ker izrabljajo nemškutarski agenti take ostanke spretno v svoje namene, češ »aj jugoslavija še ni gotova«.

Črna roka v Trbovljah. Tukajšnji trgovec Fr. Dežman je prejel v nedeljo ponoči od nekega tuk. delavca pismo s „črno roko“. V pismu se od trgovca zahteva do določenega časa 50.000 K sicer zapade smrti. Slučajno pa je g. Dežman spoznal prinašalca pisma, katerega so takoj drugi dan aretirali in še dva druga njegova kompanjona — pariška apaša. Če ne bo med trboveljske neznosne razmere posegla železna — ne črna — roka, tedaj se nobeden pošten človek ne bo upal več ponoči na cesto.

p Bohinjska Bistrica. Čuden gospod je naš župan Korošec. Dočim je prej s sveto gorečnostjo izpolnjeval navodila avstrijskih oblasti, predpise naših jugoslovanskih uradov dosledno puzira. Niti on, niti ostali občinski odborniki niso ganili niti s prstom, ko je bilo razpisano naše državno posojilo; za narodni praznik se seveda ni zmenil nihče. Tudi županu se ni zdelo vredno, da bi bral slavnostno sv. mašo; kdo bi potem zameril županom in občanom, če so pozabili na praznik. Župan Korošec pa ima še drugo maslo na glavi. Izdal je na pr. svoj čas nekemu Goričanu potrdilo, da stanuje v Bistrici, čeprav ni bilo res. Dotičnika so potem zasačili in prijeli orožniki, ko je tihotaplil živino čez mejo. A župan ni bil kaznovan. Svojo gostilno vodi že več let brez koncesije. ltd., ltd. —

Tak človek gotovo ne spada na župansko mesto, zato proč z njim.

p Iz črnega Kranja. Poštne nastavljenke še vedno zanjima vsebina zapečatenih pism. Sumljive odpirajo. — V okolici in po mestu razsaja griza, ki je terjala že več žrtev. — Na Šmarjetni gori se maste za lahko prislužene tisočake ob nedeljah tukajšnji rodoljubi P. T. — Silši se, da pride na Brdo nov sekvester iz gozdarskih krogov. Pazite oskrbnik je neki Kočvar, ki vkljub nemškemu pokoljenju zahteva od slovenskih kmetov jajca in masla, da jim gre na roko pri prodaji lesa iz drž. gozdov. Na brdski graščini stanuje takozvana baronica Zols, njen mož je višji funkcionar pri nemški vladi v Celovcu. Novi sekvester je kakor zatrjujejo intimen prijatelj tega gospoda in lisce po brdskih gozdovih lajajo, da se bo „delalo“ da bo za tiste prav, ki imajo za klobukom „gamsbazi“. Pazite, čeprav je sekvester več v stroki gospodarstva, vendar včasih je bil in je še švabič. — Majdič se je zbal kazni, moka je prišla. —

Smlednik. Zadnje dni se je pri nas in v celi okolici tja do Ljubljane mnogo govorilo o roparskem napadu na cesti iz Smlednika v Ljubljano. Da se prebivalstvo ne bo po nepotrebnem razburjalo, konstatiramo, da so te govorice docela izmišljene. V soboto zvečer se je vračala neka F. K., ki „trguje“ z mlekom in raznim drugim blagom na svojem vozu v družbi dveh enakovrednih drugov iz Ljubljane domu. Popivali so že v Ljubljani, potem še spetoma, v pijačnosti pa gonili konje kakor divji. Zato so se nekje prevrnili, poškodovali mlekarke vrče in znatno razbili voz. Da pa bi stvar lepše izgledala, so si drugi dan na vsem lepem izmislili bajko, da jih je neka tolpa napadla in da so se mogli rešiti le z najbujšim dirom, pri čemur so se poneorečili. Toliko v pomirjenje okoličanov. Kmetom pa svetujemo naj spravljajo mleko rajše sami v Ljubljano in ne pripuščajo, da se z njim verži.

Sladkorna sfera v Ptuj. Se vedno ni pojasnjena. Trgovec g. Senčar je razpisal kakor znano svoj čas v »Jugoslaviji« in »Ptujskem listu« 1000 K nagrade za izsleditev tatov, ki so mu pokradli sladkor. Zapili so res nekaj oseb, jih držali cele 3 mesece v zaporu, potem pa so jih morali izpustiti, ker se je izkazalo, da so nedolžni. Kdo povrne škodo prizadetim rodbinam? Treba vsekakor mnogo, mnogo previdnosti.

Ribnica. Dobro bi bilo, da bi tudi pri nas že skoraj začela poslovati nadzorovalna komisija za trgovine. So nekatere trgovine, ki spreminjajo cene svojemu blagu vsak dan, ali še češče. Tudi od tega so cene odvisne, kdo in kaj je kupec. To vendar ni resna trgovina!

Zgodbica iz Celja.

Kakšne razmere vladajo v Celju, Vam s to kratko zgodbico pojasnim. Pripeljem se zvečer z vlakom v Celje. V mestu se ne spoznam, pa vprašam službojočega stražnika kje da je Vrazov trg, kamor sem bil namenjen. Pa mi pravi stražnik, da ne ve, kje, da je ta trg, ker še ni napisov. Vprašam drugega, pa tudi on ne ve „ker ni uličnih napisov“, pa pogleda v beležnico in notri ima napisano „Vrazov trg — Wokaunplatz“. Vprašam ga, kje, da je ta Wokaunov trg, pa mi odgovori: „Žalibog, Vam ne morem povedati, ker sem šele prišel, ko so nemške naplase sneli, tako, da sedaj ne vem, ne za nemška in ne za slovenska imena ulic.“ Grem naprej, vprašam zopet enega civilista za ta trg, pa ker ni razumel slovenski sem moral vprašati po nemško. Bil je tako prijazen in me peljal na ta trg in bil sem že ves srečen, pa oh — kje pa so številke na hišah. Čakam, da pride kakšen človek, da mi pove; pol ure čakam — ni nobenega, potem čez dolgo časa prisopiham možiček, ga pozdravim, a on me niti ne odzdravi,

češ, kaj me nadleguješ. Prašam, če ve kje je št. 3 pa mi ves srdit pravi, da je že sam prokel to celjsko upravo, ker že tudi 2 uri išče neko ulico. Na zadnje, tako ob 9. uri sva imela vendarle dosti tega iskanja, pa hajd v hotel se pokrepčat. Pa ne vem, ali je bilo Celje začarano ali kaj, vse gostilne in hoteli zaprti, niti sobe niso mogla dobiti. Kam greva spat, kam večerjati? Vsa trudna in lačna ter mokra od dežja se napolniva v čakalnico na kolodvor. A nista bila še pol ure v mrzli, nezakurjeni čakalnici, pa naš izžene s fražnik, češ, da se mora več kolodvor zapreti. Kdo je le ukazal zapreti vse prostore na čakalnici?

Ne vem ali je Bog mene ali Celje prokel. Nazadnje pa vendar dobimo iz prijaznosti posteljo pri gostoljubnem kmetu, ki je šel slučajno proti domu. Celje pa mene ne bo več videlo, dokler ne bodo naplasi in številke na hišah in gostilne dalje čast odprte utrujenim potnikom. Se priporočam.

Zadnje vesti.

Avtrna telefonska in brzojavna poročila „Jugoslaviji“

Reško vprašanje se reši v Wilsonovem smislu.

Beograd, 17. decembra. Zadnje vesti iz Pariza glede reškega vprašanja so za nas ugodne. Ako ne nastopijo v zadnjem hipu nove komplikacije bo obveljalo Wilsonovo stališče, da se Reka za dobo 5 let nevtralizira.

Nikita v Italiji.

Beograd, 17. decembra. Razkralj Nikita je došel v Italijo. Svoji okolici zagotavlja, da je namenjen v Skader, ki ga bo proglasil za prestolico samostojne, povečane Črne Gore.

Italija zapušča Nikito!

Reka, 17. decembra. Italijanski listi pišejo v zadnjih dneh zelo hladno o kralju Nikiti in njegovih namerah. Socijalisti so proti vsaki pustolovščini z Nikito, pa je verjetno, da bo morala pod njihovim vplivom tudi vlada nehati s svojimi dosedanjimi intrigami. Listi opozarjajo dalje na visoko starost razkralja Nikite, ki je sedaj pač že nezmožen za vlado.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Nemčija izroča vojni material.

Ldu. London, 17. dec. Churchill je izjavil v poslanski zbornici, da je Nemčija dejanski že izročila 5000 topov, 25.000 strojníc, 3000 možnarjev in 1790 letal. Železniskega materiala mora izročiti še 42 lokomotiv in 460 vagonov.

Ukrajinska armada razbita.

Ldu. Haag, 16. dec. Listi poročajo iz Moskve: Vojska Petljure je v popolnem razsulu. 5000 mož je prešlo k rdeči armadi.

Uradniške zahteve sprejete. Apel vlade na uradnišvo.

Ldu. Beograd, 16. dec. Danes popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri se je razpravljalo o povišanju draginjskih doklad uradništvu. Sklenilo se je, da se povišajo vsi dohodki razen aktivitetnih in staniarskih doklad po že znani lestvici od 40 % do 120%.

Ldu. Beograd, 17. decembra. Službeno. Ministrski svet je v seji od 16. t. m. definitivno sklepal o ureditvi uradniških prejemkov ter popolnoma sprejel zahteve javnih namestencev vseh kategorij. Minister za konstituanto je poverjen, da izdela besedilo naredbe, ki bo radi obsežnosti gradiva izgotovljena v 2 do 3 dneh in potem takoj objavljena v „Službenih novinah“. Vsi ti prejemki stopajo v veljavo z dne 1. decembra t. l. Vsi javni namestenci se opozarjajo, naj se nikakor ne pregrešijo proti službenim predpisom, ker bi se taki pregreški ne mogli več spregledati.

Državna puškarska strokovna šola v Borovljah.

Začetkom meseca januarja 1920 se prične na drž. puškarski strokovni šoli v Borovljah na Slov. Koroškem z rednim poukom v vseh 4. letniših.

Dosedanji učenci kakor tudi oni, ki se želijo posvetiti puškarski stroki, se naj v svrhu vpisovanja zglase v spremstvu starišev ali njih namestnikov v ravnateljski pisarni puškarske zadruge vsak dan, izven nedelje in praznik od 9.—11. ure in obenem pri-sebejo seboj zadnje spričevalo te šole novinci zadnje ljudskošolsko spričevalo in krstni list ali domovnico.

Pismene prošnje za sprejem je treba predložiti do 30. t. m. na ravnateljstvo zavoda. Tem prošnjam je priložiti kakor je že omenjeno: krstni list ali domovnico, zadnje šolsko spričevalo in spričevalo o vedenju in izjavo starišev oziroma varuha. Solnina se ne pobira.

Preskrba učenca s stanovanjem, hrano, obleko i. t. d. je stvar starišev oziroma varuha.

Za sprejem se zahteva kot najnižja starost 14 let, telesna sposobnost za puškarska dela in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brvnaricah! Pridobivalta novih naročnikov!

Menični tečaji.

Zagrebska „Narodna politika“ prinaša izpod peresa dr. Šteglja članek, iz katerega povzemamo:

Življenjske važnosti za nas je, da se takoj posvetimo vprašanju izboljšanja deviznih tečajev, kakor delajo druge države, ki jih je vojna pogazila in katere se nahajajo v mnogo boljšem finančnem položaju nego mi.

V deviznih tečajih se izraža vrednost valute ene države v valuti drugih držav. Pred vojno niso bili devizni tečaji poverženi velikim izpremembam, kajti čim so dosegli takozvano zlato točko, se je pokazalo koristnejše razpošiljanje čistega zlata in tako se je kurz zopet izravnal.

Glavni vspeh nizke devize kakšne države napram drugi državi je po-največ velika potreba uvoza, kar zopet zahteva plačevanja v valuti države, iz katere se uvaža. Plačilno sredstvo (menica) podlega ponudbi in povpraševanju kakor vsaka druga stvar, in s povpraševanjem (potrebo) se drži tudi cena (kurz) menice.

Drugi vzrok poslabšanja valute kakšne države je preveliko izdajanje papirnatega denarja brez zadostnega pokritja v zlatu. Pri nas čutimo to žalostno zapuščino bivše Avstro-Ogrske na sebi samih in naši rezeži preklinjajo, ko vidijo, kako se njihovo z muko pridobljeno imetje tali kakor sneg.

Sredstvo za izboljšanje meničnih tečajev tam, kjer ne prihaja v poštev izvoz zlata in tujih vrednostnih papirjev, so bila za časa vojne posebno posojila, katere so jemale države, ki so morale blago uvažati, pri onih, od katerih so ga kupovale.

Na ta način so krile za časa vojne Francija, Anglija in Italija velika vojna naročila, ne da bi pri tem deviza New-York tako rapidno poskočila, kakor so to opravičevale silne množine ameriškega izvoza v evropske države entente. S tem, da je bil newyorški kurz kolikor mogoče nizek, so se prodajale evropskim alirancem ameriške stvari, ki bi se morale plačevati v dolarjih, benejše, nego bi po kurzu dolarja dopuščal prosti promet. Gotovo je, da so ravno ti nizki kurzi in ogromni zneski tujih posojil v Ameriki mnogo, ako ne največ, povzročili, da je posegla možgna Uilja tudi aktivno v vojko. Amerika je morala skrbeti, da evropska ententa ne izgubi vojske, ker bi bile izgubljene sicer tudi vse one milijarde, ki so jih Amerikanci ententi posodili.

Sredstvo za zboljšanje slabe valute je tudi zmanjšanje papirnatega denarja in omejitev javnih izdatkov v državi, ki si pomaga s papirnatim novcem. Nadaljnje sredstvo za večjo vrednost denarja pa je povzdig izvoza in zmanjšanje uvoza. Naposled ni mogoče dovolj živo naglašati, da bo na izboljšanje meničnih tečajev vplivalo tudi dobro mišljenje, katerega si bo ustvarjal inozemstvo o političnih odnosih v naši državi in naši finančni politiki.

Gospodarstvo.

g Predsednikom demobilizacijske komisije je imenovan poslanec dr. Pavel Pestotnik.

g Jugoslovanski vinogradar in vočar. 5. štev. tega edinega strokovnega lista v Jugoslaviji je izšla z zanimivo vsebino. Naroča se na naslov: „Jugosl. vinogradar in vočar“, Zagreb, Strossmayerjeva ulica 6.

g Elektrifikacija italijanskih železnic: Italija, prisiljena vsled velikega pomanjkanja premoga, se je odločila elektrificirati svoje železnice, in to pred vsem sledeče proge: Bologna—Firenze, Trento—Reggio—Genova—Turin—Trst. Preliminarni izdatki so preračunani na 800 milijonov lir, in to brez voznega parka. Z delom se bo začelo baje takoj.

g Demobilizacijsko blago! Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo v Ljubljani ima med demobilizacijskim blagom na prodaj zlasti sledeče: Nekaj pločevinastega in kotnega železa, večjo množino voz in tudi samo železja razbitih voz, veliko množino 2 mm žice, starih rabljenih železnih obrobočev, starih pil, nekaj jermenic. Večina tega blaga je pripravljena v saperskem skladišču na Friškovicu v Ljubljani, le železni obroči so v škofje loškem skladišču. V Zalogu je med staro bodečo žico tudi nekaj take, ki je porabna za ograje. V Jugoslovanski milarni v Sp. Šiški je večja množina trdega špirta in še precej praznih zabojev. V Škofji Loki in v Zalogu so še velike množine starega železa, ki se oddaja veleindustrijam v ta namen, da je prelije. Kdor reflektira na tako železo, naj si jo hitro ogleda in č. najde kaj primerne, takoj prsi zanje. Ogled saperskega skladišča in Jugoslovanske milarne je dovoljen samo proti vstopnici, ki se dobi v pisarni Gospodarske komisije, Sodna ulica 1, pritličje.

g Žičnate mreže. Tvrdke, ki se zanimajo za nakup žičnate mreže in žičnatih krtač, dobe v pisarni trgovske in obrtniške zbornice naslov neke češke tovarne, ki izdeluje predmete iz žice.

Poslovanje devizne centrale v Berlinu je prenehalo, ker so finančniki izrekli sodbo, da je centrala napravila več škode nego dobička.

Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom poroča, da se bodo izdajala velikim in solidnim industrijskim podjetjem dovoljenja za nabavo premoga v inozemstvu.

V Italiji se bo moralo plačevati na vojne dobičke progresivni davek od 10 do 60%. Imovinski davek od 5 do 25% se urede za vse, ki imajo več nego 20.000 lir.

Šport.

Jugoslovanski olimpijski odbor. V nedeljo 14. t. m. je bila v Zagrebu ustanovna skupščina jugoslovanskega olimpijskega odbora, kateri so prisostvovali zastopniki športnih središč Beograda, Zagreba, Ljubljane ter Sarajeva. Namen tega odbora je, organizirati in zbirati sredstva za udeležbo na olimpijadah ter skrbeti za pravilno trenajžo naših športnikov. Odboru je tudi zagotovljena stalna državna podpora, ker prevzame zajedno posle razouščenega srbskega olimpijskega odbora. Kakor ta bo stal tudi naš odbor pod protektoratom regenta Aleksandra. Predsednikom je bil izvoljen slavni hrvatski športnik dr. Bučar, podpredsednikom gg. ing. Dukić za Sibiho, dr. Žek za Slovenijo, dr. Mate za Hrvatsko, prvi tajnik je dr. Jazovac. V upravnih odbor so bili izvoljeni med drugimi kot zastopniki športnega središča Ljubljane gg. dr. Berc, ing. Bloudek in Joso Gorec. V vseh športnih središčih se osnujejo takoj podobori, ki bodo pripravljali zajedno s centralnim odborom dela, da se udeleži naša država za prihajajoče Olimpijade 1920 v Antwerpnu. — Za to skupščino se je takoj vršila ustanovna skupščina za Jugosl. centralni športni savez, ki naj postane centrum vseh športnih zvez v naši državi. Vsi hrvatski savezi posameznih športnih panog pa razširijo takoj svoje delovanje na ves teritorij SHS.

Športni klub „Ilirija“ prične v četrtek 18. t. m. z redno člansko telovadbo. Telovadba se vrši vsak ponedeljek in četrtek od 7. do 9 ure zvečer v telovadnici I. drž. gimnazije. Člani se pozivljajo k polnoštevilni udeležbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tisk „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Najboljše uspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako želite služiti, ali pa če imate kaj na prodaj oziroma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v **Jugoslaviji**

V najem se vzame **mesnica**

tudi ako je zvezana z gostilno, v kakšnem mestu na Kranjskem. Ponudbe na Anton Brulc, Ljubljana, Rožna ulica šte. 27.

Odvetnika

dr. Vladimir Ravnihar

in

dr. Albin Smole

sta svoji odvetniški pisarni združila.

Sedež pisarne: Ljubljana, Sodna ulica št. 9, nasproti Justične palače. 2336

Priporočam se izdelovalnica in preoblikovalnica klobukov in slamnikov za dame in gospode **P. Barborič**

Ljubljana, Mestni trg 7.

Pozor!

Kupujemo: Ovčjo volno in zajčje kože.

Prodajamo: Moške, ženske in otroške slamnike in klobuke. Popravljamo vsakovrstne klobuke po najnovejši metodi, da izgledajo kot novi. Prepričajte se o solidnosti domačega podjetja! Točna postrežba in najnižje mogoče cene.

Milka Kosova in Kvas

v Mengšu.

„SAVINJA“

društvo lesnih trgovcev in industrijcev v Celju

kupi vsako množino rezanega in okroglega mehkega kakor tudi kostanjevega lesa ter bukovih drv. Tozadavne ponudbe z navedbo cen prosimo na naslov: „SAVINJA“, Kapucinska ulica 5, I. nadstropje ali poštni predal šte. 1.

1000 sežnjev bukovih drv

Prodam samo za izsekanje gozd s približno 2340 1000 klatov trdih bukovih drv. Vprašanja prosim pošto ležeče „Dobro kurivo“, Celje.

Šteđite s podplati!

Usnjati nabitki z žeblički, za moške in ženske čevlje, garnitura po K 2.—, za otroške po K 1.50, se zopet dobivajo v ljubljanski zalogi tovarne „PEKO“-čevljev.

Peter Kozina & Co., Ljubljana, Breg 20.

Preprodajalci popust. Preprodajalci popust.

Pevec in pevska društva — pozor!

MALA PESMARICA

(žepna izdaja 11 × 15 cm)

Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? Moški zbor.

I. II. Ten. Što ču - tiš, ču - tiš,

I. II. Bas. Što ču - tiš,

Št. 2. Ivan pl. Zajc: Zrlnjsko-Frankopanka Moški zbor.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izv. 10 K. — Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg 8.

Našim naročnikom!

„JUGOSLAVIJA“

velja v Ljubljani in po
postli;

celo leto K 120—
pol leta 60—
četrt leta 30—
na mesec 10—

Za inozemstvo:

celo leto K 140—
pol leta 70—
četrt leta 35—
na mesec 12—

Upravištvu „Jugoslavije“.

MALI UGLASI.

Proda se:

Proda se eleganten zlož-
ljiv otroški šport-voziček, Re-
seljeva cesta 24, pritičje, od
10 do 12. ure. 1610

Ognja in vloma varno
blagajne vseh vrst in veli-
kosti, kakor tudi blagajne za
vzdati in wertheimove kase-
te priporoča tvrdka Franc
Schvell, I. jugosl. izdeloval-
nica blagajn. Maribor, Koro-
ška cesta 31. Popravila se
vrše hitro in točno. 1596

Tigovci — Pozor! Zojam-
čeno čisto bučno olje raz-
pošili po najnižji ceni vsa-
ko množino tvrdka Martin
Sumer Konjice. 1575

Kupi se:

Kolesa rabljena ku-
puje tvrdka J. Gorec,
Ljubljana, Gosposka ulica
cesta 14. 1611

Decimalna tehtnica z
uteži se kupi. Srebotnjak,
Kolodvorska ulica 31. 1603

Kupim primeren glasovir
ali pianino za vroto 2000 K,
Ponudbe na Anton Turk,
nadačitelj Dol pri Ljubljani.
1603

Službe

Trgovski učence se sprej-
me v manifakturni trgovini
Hawelka, v Ptuj, Slomškova
ulica. 1600

Sprejem takoj koncipi-
jenta. Plača po dogovoru.
Dr. Karlovšek, odvetnik v
Celju. 1598

Priporoča se trgovcem z oblekami

prva domača tovarna oblek

KUNC & MAČEK

Ljubljana, Gosposka ulica 7

V zalogi vedno večje število oblek in sukenj
večja naročila se izvrše v najkrajšem času.

2348 **Strogo solidna postrežba!**

Pozor! 2350 Pozor!

TRGOVCI,

ki želijo v najkrajšem času dobiti
različne kandite ali fondant-
bonbone naj pošljejo slad-
kor tvornici čokolade, bonbonov
in slaščic

Jos. Rajšter v Šoštanju.

V predelavo se sprejme od najmanjše do
največje množine sladkorja. Za predelavo
se računi skrajno ugodno ceno. Izdelki so
prvovrstni s prav finim aroma in okusom po
želji, kakor: maline, limone, sadje, jačalice,
drops, medeni, mandeljni itd.

**Kupi se vsako množino
orehov.**

Istotam se sprejme tudi

knjigovodjo,

prva moč. Prošnje naj se opremijo s spriče-
vali. Plača po dogovoru.

Brzjavni naslov: „**Drava**“ Maribor.

Rezan les

(smrekov, jelkov, borov, mecesnov, bukov)

Tesan les

(smrekov, jelkov, borov)

Okrogel les

(smreka, jelka, bor, mecesen)

Kostanjev les

Drva

(trda in mehka)

Stoječi les v gozdu

Smrekovo skorjo

kupi vsako množino

„DRAVA“

lesna trg. in industrijska družba z o. z.

v Mariboru.

Brzjavni naslov: „**Drava**“ Maribor.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča **Zvezna tiskarna**
v Ljubljani, Stari trg šte. 18.

RAZPIS.

Pri zdravilišču Rogaška Slatina se odda za zdraviliško dobo leta 1920
1921, 1922 in 1923, to je za 4 leta:

1. **Modno trgovino** za dame in gospode za letno najemnino
K 1200—.

2. **Restavracijo** v sanatoriju za letno najemnino K 4000— in
K 7000— za vporabo inventarja. Opomni se, da se mora v
tej restavraciji kuhati le po zdraviliških navodilih.

Navedene najeminske zneske je smatrati za najmanjše ponudke, vendar
povejnosti za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke.

Glede morebitnega prevzema inventarja pri modni trgovini, v kolikor je
last dosedanjega najemnika, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim
prednikom.

Ponudbam, katere je vložiti do najkasneje 31. decembra 1919 naravnost
pri ravnateljstvu „Državnega zdravilišča Rogaška Slatina“, je poleg ponudbe
najeminskega zneska priložiti sledeče dokaze:

1. o strokovni usposobljenosti,
2. o narodnosti,
3. o zadostni višini obratne glavnice.

2334

Natančna pojasnila daje

ravnateljstvo „Državnega zdravilišča“, Rogaška Slatina.

Vino v steklenicah (buteljke).

Gostilničarji, kavarnarji!

Vinogradniki pozor!

Trgovina z vinom

OSET & CAJNKO
SLOVENJIGRADEC

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega
sortiranega kakor: Muškatelj, Risling, Šipon,
Burgundec, Portugieser, Šilhar, pristnega Ljuto-
merčana, Pekarčana, Haložana, Bizeljčana, ter
črna dalmatinska in banatska stara in nova vina.

KUPUJEVA iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša
vina po najvišjih cenah.

2844

Se priporoča **Andrej Oset in Franjo Cajnko.**

Razpošiljanje vina v sodih od 50 l naprej!

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Marijin trg 8, Wolfova ulica 1

Poštni čekovni račun šte. 11.323. — Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit, Ljubljana.

**sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči
račun ter jih obrestuje po**

4%

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Inkaso faktur in trgovske informacije.

**Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa
tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na
vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje, in na**

blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Bencinmotor 2353

se kupi. Ponudbe na

Anončni zavod Drago
Beseljak, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje 5.

Proda se

pohištvo za 2 kompletni skoraj
novi spalni sobi iz trdega lesa.
Ogleda se lahko vsaki dan od
9.—12. in 2.—4. ure na dvo-
rišču Dunajska cesta 17 poleg
sedlarske delavnice. 2354

Kupujem

po najvišjih cenah, rezan in
tesan jelov, kakor trd les, vsa-
kovrstna drva za kurjavo.
Viktor Glaser, lesni trgovec,
Ruše pri Mariboru. 2264